దారి తప్పిన మనిషి

మూర్తి వ్యాపారరీత్యా ఒంటిగా కారుమీద నూరు మైళ్ళ దూరంలోనున్న పట్నంకి వెళ్లి తిరిగి వస్తున్నాడు. నిన్న వెళ్లినప్పుడు తన ఆలోచనలలో వ్యాపారం, లాభాలు, కొత్త పరిశ్రమలు, పన్నులు తగ్గించుకునే ఉపాయాలు, క్రొత్త కారు ఇలాంటి ఆలోచనలతో నిండి దారి తప్పకుండా ఆ పట్నం చేరుకున్నాడు.

ఈ వేళ తిరిగి వస్తూనే ఈవేళ ఉదయం జరిగిన సంఘటన గురించి దీర్ఘాలోచనలో పడ్డాడు. తన తండ్రికి ఆప్తుడైన వ్యక్తి తనను ఉదయమే ఒక దేవాలయానికి తీసుకువెళ్ళారు. తనకు స్వతహాగా గుడులు, గోపురాలు అంటే ఆసక్తి లేదు. దేముడూ, దెయ్యాలు అంటే నమ్మకం లేదు. కనపడని, నిరూపించని సత్యాల కోసం పరితపించి యీ మానవ జన్మలో పొందవలసిన ప్రాపంచిక సౌఖ్యాలు విడిచిపెట్టుకోవడమంత తెలివి తక్కువ తనం యింకొకటి లేదని తను నిర్ధారించుకున్నాడు. తన తండ్రి రోజుకొకసారే తిని, చౌకరకం బట్టలు కట్టి ఒక చిన్న యింట్లో ఉండేవాడు. సుఖపడటానికి ఉన్న అవకాశాలన్నీ జారవిడుచుకున్నాడు. తనే కాకుండా తన కొడుకు కూడా తను బ్రతికుండగా తనలానే కట్టుదిట్టంగా వుండాలనేవాడు. ఎవరి జోళ్ళకు వారే పాలిష్ వేసుకుంటేనేగానీ అతనికి శాంతి వుండేది కాదు. లాభాలలో సగందాకా దానాలకే పోసేవాడు. అలాంటి తండ్రి అగపడని సత్యాలకోసం వెదకి వెదకి సత్యమిది అని వూహేగానీ నిరూపించుకోలేని పరిస్థితిలో పోయాడు. ఒక యేడాది తిరక్కుండానే లోకం అతనిని మరచిపోయింది. అందుకే తనకు తండ్రి గతించాక పెద్దరికం రాగానే ప్రజల ముఖప్రీతి మాటలను వినలేదు. అతను చేస్తుండే దానాలను ఆపివేసాడు. లాభాలలో వ్యాపారం త్వరితంగా వృద్ధిచేసాడు. తను, భార్యాపిల్లలూ యిప్పుడేకాక కొన్ని తరాలవరకు వెతుక్కునే అవసరం లేకుండా చేయటానికి తాపత్రయపడ్తున్నాడు. స్వసుఖాలకు మరిగిన మనసు ఆ సుఖంకోసం డబ్బు వెచ్చించటానికి వెనుదీయలేదు. కండపుష్టి తిండితోనేకాదు సుఖాలతోనూ కలిగింది.

ఇలాంటి మూర్తి యీరోజు ఆ పట్నం దేవాలయ ప్రాంగణంలో తన తండ్రి శిలాప్రతిమను చూసాడు. తండ్రి బ్రతికుండగా యిది ప్రతిష్టించడం జరగలేదని తనకు తెలుసు. అలా చెయ్యడానికి తన తండ్రి ఒప్పుకునేవాడు కాదు. ఆ శిలాప్రతిమ చుట్టూ చిన్న వుద్యానవనం వుంది. కొందరు భక్తితో ఆ బొమ్మను చూస్తూ తలవంచటం చూసాడు.

“ఎప్పుడు దీనిని ప్రతిష్టించారని” అన్నాడు.

“ఈ మధ్యనే...”

తన తండ్రి శిలాప్రతిమ ప్రతిష్టించేటప్పుడు కనీసం ఆయన యేకైక పుత్రుడ్ని పిలవాలనే మర్యాదనైనా యీ పట్నవాసులు పాటించలేదని మూర్తి మనసు బాధపడింది. తనను తెచ్చిన తండ్రి మిత్రుడు ఆ విగ్రహానికి ఒక నమస్కారం చేస్తూ,

“దారితప్పని మహానుభావుడు” అన్నాడు.

తిరిగి కారులో వస్తూ మూర్తి మనసులో

యిదే తిరగజొచ్చింది. మనుషులకు ఒక దారి వుంటుందనీ ఆ మార్గం గుండాపోతూ యెక్కడో గతించినా మళ్లీ ఆ గతించిన చోటులో వచ్చే జన్మలో వుద్భవిస్తాడని, మళ్ళీ ముందుకు మార్గం గుండా సాగిపోతాడనీ, చివరకు గమ్యమైన పరమాత్మను చేరుకుంటాడనీ, - జన్మజన్మానికి తప్పులను తగ్గించుకుని ఒప్పులను పెంచుకొని ఒప్పులకుప్పయైన భగవానుని చేరుకోవటమే మానవుని ధ్యేయమని - యిలా యెక్కడో యెవరో అనగా విని యిదివరకు నవ్వుకున్నాడు. మతం మనిషికి నల్లమందు వంటిదని యెవరో అన్నదాంట్లో నిజముందని దాని జోలికి తను పోలేదు. మతం ప్రాతిపదికగా మనిషి మార్గాలన్నీ సృష్టించబడ్డాయి. దేవుని ప్రమేయం లేకుండా యేమతమూ లేదు. దేవుని రూపులో భయమూ భక్తీ రెండూ వున్నాయ్. రెండూ మానవుని ప్రాపంచిక సౌఖ్యాలకు శత్రువులు. పాపం చెయ్యని మనిషి ప్రాపంచిక సుఖాలను పొందలేడు.

కారు మెల్లగా డ్రైవ్ చేస్తూనే యింకో సిగరెట్ ముట్టించాడు. ఆలోచనలూ కాలుతున్న సిగరెట్‌లానే ఆరిపోకుండా పోతున్నాయ్. తన తండ్రి మిత్రుడు ఆ దేవాలయంలోనికే తీసుకువెళ్ళి ఆ మాటలు అని తండ్రీ కొడుకులకు ఉన్న భేదాలు యెత్తి పొడిచాడు. డబ్బూ, తాగుడూ, స్త్రీ యీ మూడూ తప్పించి మనిషికి యింకేమీ సుఖమీయలేవు. తెలివి తక్కువ వాళ్ళే

బలివాడ కాంతారావు

పుష్కలంగా నీరు లభించేటప్పుడు యెండమావుల వెంట దాహం తీర్చుకోడానికి పరుగెత్తుతారు. పచ్చని ఆకులు ఉండగా యెండుటాకులు పట్టుకొని, గతించిన పచ్చదనం చూడటానికి ప్రాకులాడుతారీ భక్తులు, వేదాంతులూను. నేడు పడిన సుఖమే నిజం. రేపటి సుఖం వూహ! ఈ రోజున రేపటి ఊహలో పడి సుఖాన్నెవరు ఖూనీ చేసుకోమన్నారు? నేడు సుఖపడ్తున్న వాళ్ళే నిజంగా దారి తప్పని వాళ్ళని సిగరెట్ పీకను విసిరేసాడు.

ఈ ఆలోచనా తరంగాలలో చిక్కుకుని యింతవరకూ తను దారి తప్పానని పోల్చుకోలేదు. మనుష్య సంచారం మృగ్యమైన ఒక ఘాటీపై కారు పోతుండగా తను దారితప్పానని గుర్తుకు వచ్చింది. ఒక అరణ్య మార్గంలో పోతున్నానని ఆ జూబు చెట్లు, చెట్లపై కోతులే చెప్తున్నాయి. ఘాట్ పైకిపోయి కారు త్రిప్పుదామని ఆపాడు. ఓసారి కారు దిగాడు.

ప్రకృతి యెండలో వెలిగిపోతోంది. చుట్టూ కలియజూస్తే ప్రకృతి ఆకాశాన్ని గొడుగుగా వేసుకున్నట్లుంది. దూరాన కొండలు మండిపోతూ దినకరుని చీల్చి మ్రింగాలని భల్లూకాల్లా ఎదురు చూస్తున్నాయ్. ఆ రక్తంతో సింగారించటానికి తెల్లని మబ్బులని ఆహ్వానిస్తున్నాయ్. ఎండమావులు వేడిని భరించలేక యేటి ఒడ్డుకు పరుగులెడ్తున్నాయ్. గాలికి గులాబి వనంలో రెక్కల వర్షం కురుస్తోంది. కమలాలు క్రిందికి రాల్తున్నాయ్. అతను కొద్ది క్షణాలు యీ ప్రకృతి పచ్చని ఊయలలో ఊగాడు.

విరబూసిన గులాబీలను తెంపి ముందు సీటులో కుప్పగా వేసాడు. కమలాపండ్లను యేరి వెనుక సీటులో వుంచాడు. ఇంతలో చెట్లపైనున్న కోతుల కోలాహలం వినిపించింది. అంత దూరాన ఒక లేడిపిల్ల గెంతులేస్తూ పోతోంది. పెద్దపాము తన యెదరనున్న చెట్టుమీద నుంచి దిగుతోంది. ఇలా తను వస్తానని తెలుసుంటే తుపాకి తెచ్చేవాడే! రాళ్లను ఆ పాముమీద రువ్వాడు. ఇంకోరాయి రువ్వగానే ఆ పాము డొంకలలోకి దిగిపోయింది.

తిరిగిపోదామని కారు స్టార్టు చెయ్యబోతుండగా అద్దం గుండా వెనుకనుంచి యెవరో వస్తు

పాత బంగారం

ప్రముఖ కథా రచయితగా, నవలా రచయితగా బలివాడ కాంతారావు గారు తెలుగు సాహితీ ప్రపంచంలో సుప్రసిద్ధులు.

తన సాహిత్యం ద్వారా మానవతా విలువల్ని, ముఖ్యంగా స్త్రీల మహోన్నత స్థానాన్నీ పాఠకులకు తెలియజేసారు. ఈనెల 'పాత బంగారం' శీర్షికన అందిస్తున్న కథ 'దారి తప్పిన మనిషి' కూడా ఆ కోవకు చెందినదే.

బలివాడ కాంతారావుగారు 1927 జూలై 3వ తేదీన శ్రీకాకుళం జిల్లాలోని మండపాం గ్రామంలో జన్మించారు. నావల్ అర్మమెంట్ సప్లయి ఆఫీసర్‌గా రిటైరయ్యారు. వీరి కథలు ఏడు సంపుటాలుగా వెలువడ్డాయి. 'బూచీ' అనే పెద్దకథ కాక, నవలలు, నాటికలు, వ్యాసాలు రాసారు. వీరి శ్రవ్య నాటకాలు అనేకం రేడియోలో ప్రసారమయ్యాయి.

విశాలాంధ్రవారు వెలువరించిన "బలివాడ కాంతారావు కథలు" సంపుటికి కేంద్ర సాహిత్య అకాడమీ అవార్డు, 'వంశధార' నవలకు తెలుగు విశ్వవిద్యాలయ పురస్కారం లభించాయి.

వీరు రాసిన 'దగాపడిన తమ్ముడు' నవలను నేషనల్ బుక్ ట్రస్ట్‌వారు అన్ని భారతీయ భాషల్లోకీ అనువదించారు. వీరు 2000 మే అరున తుది శ్వాస విడిచారు.

న్నట్లు చూసాడు. ఎర్రరంగు చీర కనిపిస్తోంది. రాను రాను దగ్గరై గబగబా నడుస్తోంది. ఒక సారి తనవేపు చూసి మళ్ళీ ముందుకు సాగిపో యింది. ఆ చూపుతో కళ్ళాలు వేసింది. యౌవ నం అంతా ఆమె శరీరాన్ని వుప్పొంగించి ఓ కన్నె లేడిలా కదిలిపోతోంది. ముసుగులేని నగ్న ప్రకృతిలా ఆ జాకెట్టు లేని జవ్వని అగుపించిం ది. సంపెంగ మొగ్గ లాంటి ముక్కు, గులాబి ల్లాంటి శరీరచ్ఛాయ, మందారాల్లాంటి పెది మలతో నున్న ఆడవాళ్ళను యిదివరకు చూశా డు. అనుభవించాడు. కానీ యీమెది లేడిలాం టి నిగనిగలాడే శరీరచ్ఛాయ. పొంగిన బుగ్గలు ముక్కును లోనికి త్రోశాయ్. మూతి చిన్నదైనా ముద్దుగా వుంది. ఫాల భాగంలో తిన్నగా ఒక ముడత అగుపించింది.

తన జీవితంలో అదృష్టం అనేది ధనార్జన లోను, స్త్రీ సౌఖ్యాలలోనూ, యిదివరకూ వెతు క్కొని వచ్చిందనుకొని... మెల్లగా కారు ముందు కే నడిపాడు.

వెనుక చూపు లేకుండా ఆమె గబగబా సాగి పోతోంది. కారు అద్దంలో నుంచి కనిపిస్తున్న కొండ శిఖరాలు కదులుతూ అవి యెంతో చేరు వలో వున్నట్లున్నాయ్. కొండల్లో నుంచి గల గలా శబ్దంతో జారుతున్న సెలయేర్లు తనలోనూ అలాంటి శబ్దాలతో పులకరించాయ్. అడవిలో తేనెపట్లు, గులాబులు, తియ్యని కమలాలూ అన్నీ తనచుట్టూ కదలుతున్నాయ్. కారుతో పాటు అతని పొంగిన నరాలూ పరువెత్తసా గాయ్.

ఆమె దగ్గరగా తీసుకు వెళ్లి కారునాపి, "దిగ బెట్టనా?" అన్నాడు.

"చాలా దూరం బాబు – సాయంకాలానికి గానీ చేరుకోలేను."

"ఫరవాలేదు. కారులోనైతే వేగంగా వెళ్ళిపో తావు."

"చాలా మంచి బాబులా వున్నావ్. నా అత్త అలాంటిది. నేను చెప్పిన దగ్గర అపు బాబూ" అంది.

మాట్లాడకుండా ముందు తలుపు తెరిచా డు. ఆమె కూర్చుంది. తలుపు వెయ్యటానికి అటు వేపు వంగుతూ తనని భుజాన్ని ఆమె కొకసారి తగిలించాడు. ఇద్దరికీ మధ్యనున్న గులాబీలు కాస్త నలిగిపోయాయ్. సిగరెట్ ము ట్టించి మళ్ళీ కారు ముందుకు పోనిచ్చాడు.

"ఎందాక వెళ్తున్నావ్...?"

"ఆ కొండలు కనిపిస్తున్నాయే... ఆ వెనక మా వూరుంది."

"ఎక్కడ నుంచి వస్తున్నావ్...?"

"ఆ ఘాటీ క్రింద మా కన్నవారి వూరు... పొలంలో నున్నాను. నా మొగుడికి పెద్ద జబ్బు చేసిందని కబురొచ్చింది. ఎకాయెకిగా బయలు దేరాను."

"మీ వాళ్లెవరూ తోడు రాలేదేం?"

"మా అయ్య ముసిలోడు. ఐనా యీ త్రో వంట భయం లేదు బాబూ!."

"అడవి కదా...!"

"ఈ చిరుతపులులు, జంతువులూ వాటినే మైనా అంటేనే మీదపడ్తాయ్. లేకపోతే యేమీ చెయ్యవు బాబూ!"

"పెళ్ళయి యెన్నాళ్ళయింది?"

"ఆరు నెలలు నిండలేదు బాబూ! మాయ దారి జబ్బు యెక్కడుందో?"

"ఫరవాలేదులే. తగ్గిపోతుంది."

"మంచి బాబువి. నీ నోటమాట జరుగుతుంది."

తను తిరిగి పోడానికి పెట్రోలు సరిపడదనే అనుమానం కారు వేగాన్ని తగ్గించి. ఇనుప దిమ్మ దగ్గరగానున్న అయస్కాంతపు ఆకర్షణను తిరస్కరించలేకపోతోంది. రోడ్డు ప్రక్కనే ఒక పెద్ద చెరువు అగుపడింది. కారు ఆపాడు.

"అదిగో నీరు - నాకు ఆకలౌతోంది... నువ్వు యెప్పుడు తిన్నావో యేమిటో... రా... తిని... మళ్ళీ బయలుదేరుదాం."

"నాకు ఆకలి చచ్చిపోయింది. బాబూ! ఆతృతగా వుంది. వేగంగా తినేసి రండి."

"అయితే నేనూ తినను" అన్నాడు.

"నా నుంచి మీ కెందుకు బాధ? పదండి" అంది.

లేచి కారులో నుంచి ఒక బేగ్ తీసాడు. అప్పుడే ప్రొద్దు పడుటకు తిరిగింది. అంతవరకూ ఆ పెద్ద సరస్సుపై పూలమాలలా తిరుగుతున్న చిన్న తెల్లని పక్షుల గుంపులు చెదిరిపోయాయ్. సరస్సు దరికి చేరేసరికి తెల్ల కలువలు వణుకుతున్నాయ్. విశాల వటవృక్షం వూడలతో ఒడ్డుపై ఒక శాలను కట్టింది. అక్కడకు చేరేసరికి ఆకులు రాలసాగాయి. అల్లంత దూరంలో సుడిగాలి రేగి, ధూళిని పైకి లేవనెత్తింది. తివాసీ ఆ వటశాల దగ్గర పరిచాడు.

కేరియర్ నుంచి పూరీలు తీసి, తినమని ఆమెకివ్వగా ఆమె అతనినే తినమంది.

"నీవు తింటే గానీ ఒప్పుకోను" అంటూ బలవంతాన ఆమె నోట పెట్టబోయాడు. ఆమె వెనకకు వంగగా ఆమెను ముట్టుకుంటూ నోటిలో పెట్టాడు. ఆమె సరిగ్గా కూర్చుని తలదించుకుని తింటోంది. మూర్తి ఆమె వేపు క్రీగంటగా చూశాడు. మనసున్న ఆడవాళ్ళు యిలాంటి వేషాలే వేస్తారని తను నిర్ధారించుకున్నాడు. యిదంతా లోనున్న ప్రేమను అణచుకోడానికి చేసే ప్రయత్నంలోని నటన. నటించటం చేత కాని ఆడది యెప్పుడూ ప్రేమించలేదని తనకు తెలుసు. ఆకలి జ్వాలలు ఆరగానే అతనిలో కామజ్వాలలు రేగినయ్. ఆ మంటలలో మనస్సు మండిపోయి రక్తం భుగ భుగ లాడి వురకలు వేసింది. ఆమె నోటిలో బలవంతాన బ్రాందీ పొయ్యించింది.

"దాహం పోతుంది. తాగు - తాగు యేమీ కాదు" అన్నాడు. తాగని ఆమెచేత బలవంతాన 'తియ్యని సోడా' అని తాగించాడు. ఆమె కొద్ది క్షణాల్లో నవ్వింది. పక పక నవ్వింది. అతను తాగింది ఆమె కంటే ఎక్కువే. ఆమె లేచిపోబోతూంటే ఆమెను గట్టిగా పట్టుకుని కూర్చోబెట్టాడు. ఆ మైకంలోనే ఆమె "మంచి బాబు... నీలాంటి బాబులు యీ అడవి వేపు... యెవరూ... యిప్పటి దాకా రాలేదు... మా... మంచి బాబు..."

ఆమె సగం మైకంతో యేవేవో వాగుతోంది. ఎర్రని చీర గాలికి పక్కన నీటిలోకి యెగిరిపడి కొంతవరకూ తడిసిపోయింది. తడిసిన చీర రంగు నీటిలో వెలిసింది. ఆ నీటిలోని యెరుపు రంగును ప్రొద్దు పీల్చుకొని పోయింది.

ఆమెకు స్పృహ వచ్చినట్లు అతనికి కొంత సేపటి వరకూ తెలియలేదు. ఆమె ఒక్కసారి "అమ్మా" అనగానే చప్పున లేచి చూసాడు. ఆమె లేచి ముందుకు పరిగెత్తి ఆగిపోయింది. అతను ఆమె దగ్గరకు వెళ్లాడు. ఆమె చూపులు యెక్కుపెట్టిన బాణాల్లా వున్నాయ్. ఆ మరుక్షణంలో

ఆమె యేడుస్తోంది. మాట్లాడటానికి కూడా శక్తి లేని మనిషిగా నిల్చున్నాడు.

ఆమె కన్నీరు తుడుచుకుంటూ – "ఒకదారి న పోయేదాన్ని – నన్ను దారి తప్పించేసావ్... నీకు న్యాయమా?" అంది.

మూర్తి ఒకసారి తలెత్తి చూసినా ఆమె ముఖం అతనికి సరిగ్గా కనపడలేదు.

"నా మొగుడికి నా ముఖం యెలా చూపిస్తాను?"

"నీకూ నాకూ తప్పించి యింకెవ్వరికి తెలీదులే."

"దేముడికి తెలీదా?" అంది.

మూర్తికి అప్రయత్నంగా చిరునగవు వచ్చింది. తను తిరిగివస్తూ తలుచుకున్న తలపులే జ్ఞప్తికి వచ్చాయ్.

"పద నిన్ను వేగంగా... దిగబెట్తాను...!"

మౌనంగా అతని వెంట కదిలింది. కారులోని గులాబీలు వాడిపోయినయ్. వేడి తగ్గిన దినకరునిపై కసి తీర్చుకోడానికి పశ్చిమ కొండలు యెదురుచూస్తున్నాయి. ప్రకృతి మూగబోయినట్లుంది. ఆమె వుండీ వుడిగి అతని చేతుల వేపు చూస్తోంది.
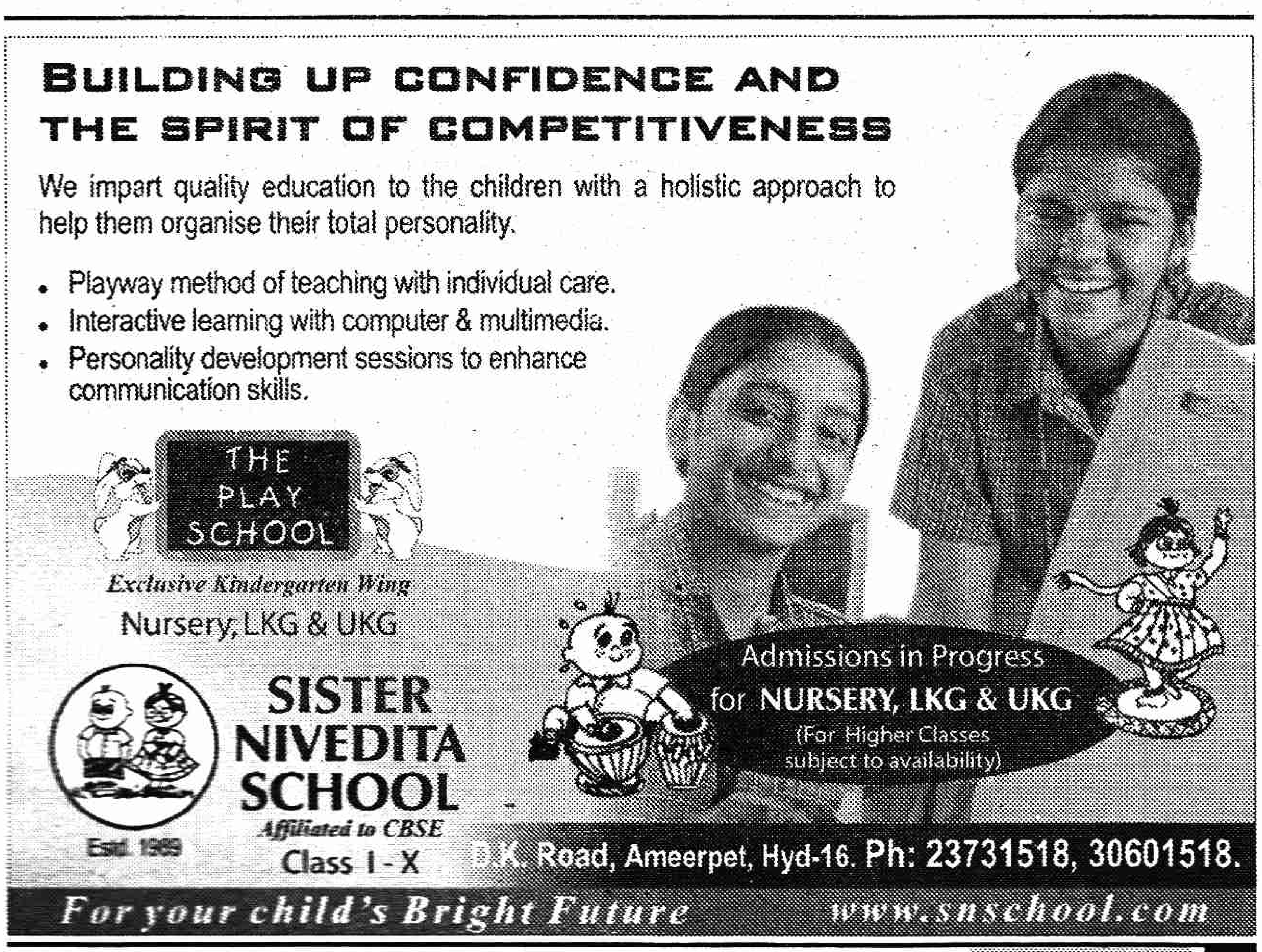
కారు ఒక పెద్ద లోయ ప్రక్కనే ఉన్న సన్నటి బాట గుండా పోతోంది. ఆమె చప్పున అతనిని ఆప్యాయంగా తాకి, అతని భుజంపై ముద్దు పెట్టి "అటు చూడు బాబూ... ఎంత చక్కగా వుందో" అంటూ తూర్పు వేపు చూపించింది. అతను చూసి ఆమె ముద్దు పెట్టి చెప్పగా చూసానని సంతోషంతో వహవ్వా... అన్నాడు. ఆమె చప్పున బలమంతా ఉపయోగించి కారు స్టీరింగు చక్రాన్ని గిరగిరా త్రిప్పివేసింది. కారు దారితప్పి కొన్ని వందల అడుగుల లోయలోకి జారి, పిప్పి అయిపోయింది.